

Sygn. akt III AUa 201/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Romana Mrotek
Sędziowie:	SSA Urszula Iwanowska SSO del. Gabriela Horodnicka - Stelmaszczuk (spr.)
Protokolant:	St. sekr. sąd. Katarzyna Kaźmierczak

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2017 r. w Szczecinie

sprawy W. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 21 listopada 2016 r. sygn. akt VI U 1185/16

oddala apelację.

SSA Urszula Iwanowska SSA Romana Mrotek del. SSO Gabriela Horodnicka

-Stelmaszczuk

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 sierpnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., po rozpoznaniu wniosku z dnia 6 lipca 2015 roku, odmówił W. R. prawa do emerytury po osiągnięciu 60 roku życia, z uwagi na nieudowodnienie przez niego okresu 25 lat ogólnego stażu ubezpieczeniowego oraz okresu 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony odwołał się od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury. Podkreślił, iż przez całe swoje życie pracował w warunkach szkodliwych i niebezpiecznych. W odwołaniu nie ustosunkował się w ogóle do braku okresu 25 lat ogólnego stażu, nie przedstawił żadnego okresu zatrudnienia, który uzupełniałby ogólny staż pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania w całości z argumentacją jak w zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 21 listopada 2016 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie i przyznał od Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Szczecinie na rzecz adwokata M. P. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych powiększoną o podatek VAT tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonemu z urzędu.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

W. R. urodził się (...). W dniu 6 lipca 2015 roku złożył w organie rentowym wniosek o emeryturę. W. R. nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Na dzień 1 stycznia 1999 roku udowodnił 24 lata, 11 miesięcy i 14 dni ogólnego okresu ubezpieczenia. Na okres ten składają się:

- okres służby wojskowej od 26 kwietnia 1973 roku do 14 kwietnia 1976 roku,
- okres zatrudnienia w (...) od 15 maja 1976 roku do 24 lipca 1983 roku
- okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) od 5 września 1983 roku do 31 maja 1985 roku,
- okres zatrudnienia w (...) od 8 lipca 1985 roku do 15 listopada 1985 roku,
- okres zatrudnienia we (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa od 26 listopada 1985 roku do 4 czerwca 1986 roku,
- okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) od 24 czerwca 1986 roku do 30 kwietnia 1989 roku,
- okres zatrudnienia w (...) w G. od 3 lipca 1989 roku do 21 maja 1990 roku,
- okres zatrudnienia w (...) od 22 maja 1990 roku do 27 grudnia 1998 roku (z wyłączeniem okresów urlopów bezpłatnych).

Udowodnione okresy pracy w szczególnych warunkach to 12 lat, 1 miesiąc i 14 dni.

Sąd Okręgowy uznał odwołanie za nieuzasadnione, podnosząc, że zgodnie z treścią przepisu art. 184 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej - ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (co najmniej 25 lat dla mężczyzn).

W ust. 2 wskazano, że emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że wykaz prac zaliczanych do prac w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze zamieszczony został w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Przepis § 4 ust. 1 tego rozporządzenia stanowi przy tym, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W myśl przepisu § 2 powołanego aktu prawnego, okresami pracy uzasadniającymi prawo do emerytury są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o którym mowa stwierdza przy tym zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 cytowanego rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

W ocenie Sądu Okręgowego, na gruncie brzmienia przytoczonych powyżej przepisów, należało uznać, że w ustalonym stanie faktycznym decyzja organu rentowego odmawiająca ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury była prawidłowa. Z ustaleń stanu faktycznego wynikało bowiem, że ubezpieczony nie spełnił warunków uprawniających go do nabycia prawa do emerytury, o której mowa w art. 32 w zw. z art. 184 ustawy emerytalnej.

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że ostatecznie niesporną okolicznością pozostawało to, że na dzień 1 stycznia 1999 roku W. R. nie legitymował się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym (tzw. stażem ogólnym), wynoszącym co najmniej 25 lat dla mężczyzn. Wyliczając staż ubezpieczeniowy na potrzeby ustalenia spełnienia warunków do przyznania świadczenia emerytalnego, organ rentowy do tego stażu zaliczył wszystkie wykazane stosowanymi dokumentami okresy ubezpieczenia, szczegółowo wykazane w części uzasadnienia poświęconej poczynionym przez sąd ustaleniom faktycznym.

Co istotne, już po wydaniu zaskarżonej decyzji organ rentowy dokonał ponownej weryfikacji stażu pracy ubezpieczonego, biorąc pod uwagę również dokumentację przedłożoną w toku postępowania (k. 12) ustalając go ostatecznie na 24 lata, 11 miesięcy i 14 dni.

Sąd meriti dodał, że ubezpieczony w piśmie procesowym złożonym 28.11.2016 r. już po zamknięciu rozprawy i ogłoszeniu wyroku domagał się ponadto uwzględnienia w jego ogólnym stażu ubezpieczeniowym okresu zatrudnienia od 01.07.1972 r. do 30.11.1972 r. w (...) B. na podstawie zeznań świadka oraz okresu od dnia 24 czerwca 1985 roku do 1 lipca 1985 roku w (...) Sąd ten podkreślił, że przedłożone dokumenty nieobjęte zostały zaskarżoną decyzją, a więc jako nowy dowód w sprawie powinny zostać przedłożone wraz nowym wnioskiem do organu celem ewentualnego ponownego ustalenia prawa do świadczenia. Po drugie, w ocenie Sądu Okręgowego, nawet po ewentualnym doliczeniu do stażu ubezpieczeniowego wnioskowanego okresu 8 dni zatrudnienia w (...) W. R. legitymowałyby się nadal stażem ubezpieczeniowym wynoszącym 24 lata, 11 miesięcy i 22 dni zamiast wymaganego prawem okresu 25 lat. Nadto, zdaniem tego Sądu, wątpliwym wydaje się zatrudnienie ubezpieczonego w (...) w B. w sytuacji, gdy w kwestionariuszu osobowym sporządzonym w czasie rzeczywistym i złożonym wraz z podaniem o zatrudnienie w (...) w dniu 15.05.1976 r. wykazany jako pierwsze zatrudnienie ubezpieczonego – ubezpieczony w rubryce „przebieg pracy zawodowej” nie wskazał tego zatrudnienia a nawet wpisał „nie” (kwestionariusz osobowy z dnia 15.05.1976 r. k. 12 akt) ponadto żadnego z tych okresów nie uwzględnił sam ubezpieczony w piśmie złożonym bezpośrednio na rozprawie.

W konsekwencji powyższego Sąd pierwszej instancji uznał decyzję z dnia 7 sierpnia 2015 roku za prawidłową.

Zdaniem Sądu meriti, wobec stwierdzenia, iż ubezpieczony nie legitymował się co najmniej 25 - letnim ogólnym stażem ubezpieczeniowym na dzień 1 stycznia 1999 roku bez znaczenia dla rozstrzygnięcia pozostawała także kwestia ustalenia, czy udowodnił on również wymagany staż pracy w warunkach szczególnych. Niewykazanie wymaganego ogólnego stażu ubezpieczeniowego powoduje bowiem, że badanie istnienia pozostałych przesłanek nabycia prawa do emerytury, tj. legitymowania się przez ubezpieczonego na dzień 1 stycznia 1999 roku 15-letnim okresem stażu pracy w warunkach szczególnych jest zbędne.

Z uwagi na powyższe, działając na podstawie art. 220 k.p.c., Sąd Okręgowy ograniczył rozprawę w sprawie wyłącznie do zbadania zarzutu ogólnego stażu pracy W. R. na dzień 1 stycznia 1999 roku .

Sąd pierwszej instancji podzielił w całości ugruntowane stanowisko Sądu Najwyższego, zgodnie z którym nie jest dopuszczalne w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych wydanie wyroku ustalającego spełnienie przez ubezpieczonego niektórych warunków wymaganych do nabycia prawa do świadczenia i przyznającego to świadczenie pod warunkiem spełnienia pozostałych warunków w przyszłości (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 lutego 2010 roku, sygn. akt I UK 262/09).

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. za prawidłową i na podstawie przepisu art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie ubezpieczonego oddalił.

W punkcie II sentencji wyroku sąd – w oparciu o przepisy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490) i Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 lipca 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z dnia 31 lipca 2015 r.) z dniem 01 sierpnia 2015r. – przyznał od Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika ustanowionego z urzędu kwotę 180 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego powiększonego o stawkę podatku VAT.

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodził się ubezpieczony, zaskarżając je w całości i zarzucając mu:

1. Naruszenie przepisów postępowania, mających wpływ na jego wynik, a to:

a. art. 225 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i nieotwarcie na nowo zamkniętej w dniu 21 listopada 2016 r. rozprawy, w sytuacji gdy ubezpieczony powołał się na nowe fakty i dowody po zamknięciu rozprawy, a zatem otwarcie rozprawy na nowo było obligatoryjne;

b. art. 233 k.p.c. poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów i dokonanie tej oceny w sposób dowolny, skutkujący poddaniem w wątpliwość zatrudnienie ubezpieczonego w (...) w B., wyłącznie w oparciu o okoliczność, iż powód nie podał tego zatrudnienia w kwestionariuszu osobowym w roku 1976 r. podczas gdy zatrudnienie to miało w rzeczywistości miejsce,

c. art. 220 k.p.c. poprzez jego zastosowanie i ograniczenie rozprawy wyłącznie do zbadania zarzutu ogólnego stażu pracy ubezpieczonego na dzień 1 stycznia 1999 r. podczas gdy Sąd winien był rozpoznać wszystkie zarzuty ubezpieczonego i w szczególności zbadać, czy wykazał on 15 letni staż pracy w szczególnych warunkach.

W związku z powyższymi zarzutami apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania i pozostawienie temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zmianę decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 7 sierpnia 2015 r. znak sprawy (...) w całości poprzez orzeczenie, że ubezpieczony nabył prawo do emerytury.

W uzasadnieniu apelujący przyznał, że Sąd słusznie stwierdził, iż w chwili zamknięcia rozprawy w niniejszym postępowaniu ubezpieczony W. R. wykazał się ogólnym stażem pracy na dzień 1 stycznia 1999 r. w wymiarze 24 lat, 11 miesięcy i 14 dni. Zdaniem skarżącego, należy jednak mieć na uwadze, iż w dniu 28 listopada br. ubezpieczony złożył do akt dokumenty potwierdzające zatrudnienie w innych niż wskazywanych wcześniej zakładach i, co najważniejsze, w dodatkowych okresach. Ubezpieczony bowiem wskazał, iż poza okresami, na które powołał się w odwołaniu od decyzji i w toku postępowania przed zamknięciem rozprawy wykonywał również pracę w (...) S.A. w S. oraz w (...) B..

W ocenie apelującego, biorąc pod uwagę, iż ubezpieczony nie mógł złożyć dokumentów stanowiących potwierdzenie zatrudnienia w ww. zakładach, ponieważ je uzyskał już po zamknięciu rozprawy, Sąd winien był zamknąć rozprawę

otworzyć na nowo w oparciu o art. 225 k.p.c. Jak wskazał bowiem Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 stycznia 1999 r. w sprawie o sygn. II CKN 144/98 (LEX nr 1214386) wprawicie w myśl art. 217 § 1 k.p.c. strona powinna przytaczać dowody do chwili zamknięcia rozprawy, sąd jednak może zamkniętą rozprawę otworzyć na nowo (art. 225 k.p.c., art. 316 § 2 k.p.c.). Powyższe uprawnienie sądu staje się jego obowiązkiem głównie wówczas, gdy przewodniczący pomknięcie rozprawy zarządził przed zamknięciem postępowania dowodowego (§ 2 art. 224 k.p.c.), a także gdy strona już po zamknięciu rozprawy powołała się na nowe fakty lub dowody (§ 2 art. 316 k.p.c.).

Ubezpieczony wskazał ponadto, że za słuszny uznać należy zgłoszony zarzut dokonania przez Sąd oceny dowodów w sposób dowolny, a zatem sprzeczny z zasadą swobodnej oceny dowodów. Nie można bowiem przyjąć, jakoby zatrudnienie ubezpieczonego w (...) B. było wątpliwe wyłącznie w oparciu o to, że w roku 1976 nie wpisał tego zatrudnienia w kwestionariuszu osobowym złożonym wraz z podaniem o zatrudnienie w (...). Jeżeli Sąd faktycznie podjął wątpliwości co do tego zatrudnienia, tym bardziej winien był otworzyć na nowo zamkniętą rozprawę i przeprowadzić dowód z przesłuchania ubezpieczonego na te okoliczności. Zdaniem skarżącego, nie ulega również wątpliwości, iż Sąd powinien dopuścić i przeprowadzić dowód z zeznań świadków na okoliczność tego zatrudnienia, a wskazanych przez ubezpieczonego.

Na marginesie jedynie apelujący wskazał, iż doświadczenie życiowe nakazuje przyjąć co najmniej kilka hipotetycznych powodów, dla których ubezpieczony nie podał zatrudnienia w (...) B. w kwestionariuszu osobowym w roku 1976 r.

Niezależnie od powyżej zgłoszonych zarzutów ubezpieczony stwierdził, iż Sąd niesłusznie ograniczył rozprawę w niniejszym postępowaniu jedynie do zbadania zarzutu ogólnego stażu pracy ubezpieczonego, ponieważ winien był również zbadać, czy W. R. wykazuje się 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych.

W odpowiedzi na apelację organ rentowy wniósł o jej oddalenie w całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił stan faktyczny, a swe ustalenia oparł na należycie zgromadzonym materiale dowodowym, którego ocena nie wykraczała poza granice wskazane w art. 233 § 1 k.p.c. Sąd pierwszej instancji wywodził prawidłowe wnioski z poprawnie dokonanej analizy dowodów. Stąd też, Sąd Apelacyjny ustalenia tego Sądu w całości uznał i przyjął jako własne. Sąd odwoławczy nie stwierdził przy tym naruszenia przez Sąd Okręgowy prawa materialnego, w związku z czym poparł rozważania tego Sądu również w zakresie przyjętych przez niego podstaw prawnych orzeczenia.

Prawidłowo dokonane ustalenia faktyczne oraz należycie umotywowaną ocenę prawną sporu Sąd Apelacyjny przyjął za własną, w pełni dzieląc wywody zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Z tego też względu Sąd drugiej instancji nie dostrzega potrzeby ponownego szczegółowego przytaczania zawartych w nim argumentów (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1997 r., II UKN 61/97, OSNAP 1998/3/104 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 07 grudnia 1999 r., I PKN 402/99, OSNAP 2001/8/272).

Odnośnie zarzutu naruszenia art. 225 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i nieotwarcie na nowo rozprawy zamkniętej w dniu 21 listopada 2016 r. wskazać należy, że dokumenty, na które powołuje się apelujący zostały złożone w Sądzie Okręgowym już po wydaniu wyroku, co czyni powyższy zarzut bezprzedmiotowym. Przypomnieć również należy, że profesjonalny pełnomocnik reprezentujący W. R., na rozprawie w dniu 21 października 2016 r. tuż przed jej zamknięciem, w obecności ubezpieczonego, dwukrotnie złożył oświadczenie, że nie wnosi o zaliczenie żadnego dodatkowego okresu do ogólnego stażu pracy.

Od samego początku procesu ubezpieczony był poinformowany jakie warunki musi spełnić, aby przysługiwało mu prawo do emerytury. Organ rentowy zarówno w decyzji, jak i w odpowiedzi na odwołanie wskazywał, że ubezpieczony nie wykazał 25-letniego stażu pracy na dzień 31 grudnia 1998 r. Ubezpieczony został pouczone przez Sąd

o konieczności wykazania tej kwestii za pomocą dowodów (pouczenie o treści art. 232 i 381 k.p.c. – k. 10 akt sprawy). Następnie ubezpieczonemu przyznano pełnomocnika z urzędu, który również był obowiązany do naprowadzenia dowodów.

Złożone po wydaniu wyroku wnioski o dopuszczenie kolejnych dowodów uznać należy za spóźnione w świetle uregulowań art. 381 k.p.c. zgodnie, z którym Sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynika później.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 września 1998 r. wydanym w sprawie II UKN 183/98 wskazał, że oddalenie przez sąd drugiej instancji wniosku o przeprowadzenie dowodu, który został zgłoszony po raz pierwszy dopiero w tym postępowaniu i bez wykazania, że potrzeba jego powołania nie istniała już w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, stanowi prawidłowe zastosowanie art. 381 k.p.c. i nie oznacza naruszenia prawa procesowego. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Najwyższy stwierdził, że przepis art. 217 § 1 k.p.c. nakłada na strony obowiązek powoływania dowodów na poparcie swoich twierdzeń do czasu zamknięcia rozprawy przez sądem pierwszej instancji. Później, gdy spór przenosi się przed sąd drugiej instancji, sąd ten może dopuścić w zasadzie tylko takie dowody, których do tej pory strona nie mogła lub nie miała potrzeby powoływać (art. 381 k.p.c.).

Oczywista potrzeba powołania przez ubezpieczonego dowodu potwierdzającego osiągnięcie 25-letniego stażu pracy istniała w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji, bowiem to właśnie w tym postępowaniu Sąd oceniał podstawowe przesłanki roszczenia. Wskazując wówczas dowody w tej kwestii pełnomocnik ubezpieczonego na rozprawie w dniu 21 października 2016 r. złożył opisane powyżej oświadczenia i stwierdził, że więcej okresów nie jest w stanie wykazać.

Wbrew swemu interesowi procesowemu, ubezpieczony dopiero po wydaniu wyroku przez Sąd pierwszej instancji oraz w apelacji powołał całkiem nowe okoliczności.

Podkreślenia wymaga również fakt, że zgodnie z art. 316 k.p.c. sąd wydając wyrok bierze za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy; dotyczy to zarówno stanu faktycznego jak i stanu prawnego, a zasada ta obowiązuje Sądy obu instancji. Sąd odwoławczy jest nie tylko sądem kontrolnym, ale i merytorycznym i ma obowiązek brać pod uwagę stan prawny obowiązujący w chwili zamknięcia rozprawy. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2008 r., II CSK 153/05). W utrwalonym orzecznictwie sądowym, przyjmuje się, iż specyfiką postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych jest to, że sąd ocenia legalność decyzji organu rentowego według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej wydania, a tylko w wyjątkowych przypadkach może przyznać świadczenie, jeżeli warunki je uzasadniające zostały spełnione już po wydaniu zaskarżonej decyzji (por. wyroki z dnia 10 marca 1998 r., II UKN 555/97, OSNAPiUS 1999 Nr 5, poz. 181 oraz z dnia 20 maja 2004 r., II UK 395/03, OSNP 2005 Nr 3, poz. 43). Ma to ten skutek, że Sąd ubezpieczeń społecznych rozpoznający odwołanie od decyzji organu rentowego bada prawidłowość i zgodność z prawem tej decyzji, a zatem bierze pod uwagę stan prawny obowiązujący w dacie jej wydania. W dniu wydania decyzji organ rentowy nie dysponował dowodami, na które powołuje się obecnie ubezpieczony, abstrahując od ich wartości procesowej.

Sąd Apelacyjny podziela również rozważania Sądu pierwszej instancji co do braku konieczności rozważenia kwestii 15-letniego stażu pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych, podczas gdy nie wykazał on ogólnego stażu pracy. Sąd odwoławczy przyjmuje je za własne rezygnując z ponownego ich przytoczenia.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do rozstrzygnięcia czy ubezpieczony spełnił warunki uprawniające go do emerytury określonej treścią przepisów art. 184 w zw. z art. 32 ustawy emerytalnej oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W sprawie zatem należało przesądzić czy w dniu wejścia w życie przepisów ustawy emerytalnej tj. 1 stycznia 1999 r. ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 25 lat dla mężczyzny a w przypadku pozytywnego dla ubezpieczonego rozstrzygnięcia w tej kwestii ustalenie czy legitymuje się on 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych.

Sąd pierwszej instancji dla ustalenia pierwszej z tych okoliczności przeprowadził dowody w postaci zeznań ubezpieczonego, a także dowodu z akt ZUS oraz pism i dokumentów znajdujących się w aktach sprawy.

Wymaga podkreślenia, że wymagania stawiane przez ustawodawcę, które należy spełnić celem uzyskania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach, należy interpretować ściśle. Emerytura przewidziana w art. 184 ustawy emerytalnej to świadczenie szczególne, gdyż przyznawane jest w drodze odstępstwa od zasady związanej z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego. Z tego powodu, wszystkie przesłanki warunkujące przyznanie tego świadczenia muszą być wykładane w sposób ścisły i precyzyjny.

Z powyższych względów, na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

SSA Urszula Iwanowska SSA Romana Mrotek SSO (del.) Gabriela Horodnicka

-Stelmaszczuk